

Kansainvälisyyttä Seinäjoella TET-harjoittelussa olleen nuoren kokemuksena

21.11.2023

SeAMKissa oli viikolla 44 yhdeksäsluokkalainen TET-harjoittelija. Löytääkseen kiinnostavan harjoittelupaikan hän oli keskustellut oppilaanohjaajansa kanssa siitä, mikä olisi sellainen harjoittelupaikka, jossa hän voisi hyödyntää omaa kielitaitoaan ja saada uusia näkökulmia kansainväliseen työelämään. SeAMKin kansainvälisen opetuksen palvelut toivotti nuoren joukkoonsa.

Kansainvälisen opetuksen palveluissa arvostetaan kansainvälisesti suuntautuvia harjoittelijoita ja halutaan ymmärtää paremmin erilaisten ihmisten kansainvälisyysnäkökulmia. TET-harjoittelussa ollut oppilas edustaa meille nuorta asiantuntijaa, joka kehystää kokemustensa valossa sitä, millainen Seinäjoki on. Saamme lisää ymmärrystä Seinäjoen tarjoamista nuorten mahdollisuuksista kansainvälistyä sekä siitä, miltä kansainvälinen Seinäjoki näyttää täällä elävän nuoren maailmassa.

Kansainvälinen Seinäjoki

Keskustelimme TET-harjoittelijamme, monikielisen nuoren kanssa siitä, millaisia kansainvälisyyskokemuksia Seinäjoki tarjoaa. ”Onhan täällä monikulttuurillisuutta ja ihmisiä eri kulttuureista, mutta silti vielä aika vähän. Seinäjoki on samantyyppinen kaupunki kuin muut pienemmät kunnat, joissa on pääasiassa enemmän suomalaisuutta ja monikulttuurisuutta tuntuu olevan vähemmän.”

Eri kieliin ja kulttuureihin on täällä verrattain pienempi mahdollisuus saada kosketusta kuin suuremmissa

kaupungeissa. Etelä-Pohjanmaa onkin maakunta, jossa on Suomen maakunnista vähiten vieraskielisiä (Tilastokeskus, 31.3.2022).

Kun kieliin ja kulttuureihin saisi tarttumapintaa ja kokemusta lapsesta lähtien, on mahdollista kasvaa nuoreksi, jolla on jo varhaisista vaiheista lähtien avara suhtautuminen maailmaan, tervettä uteliasuutta ilmiöitä, ihmisiä ja kulttuureja kohtaan. On helpompi kasvaa moninaiseen maailmaan, kun mieli avoimempi.

Kansainvälistymisen havaintoja

Kansainvälistymisen kokemusten lisäämiseen on toiveita ja tavoitteita paitsi nuorten puolesta, myös maakuntaliiton kansainvälistymisen toimintaohjelmassa (Etelä-Pohjanmaan liitto, 2019) ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kansainvälistämisen strategiassa (Seinäjoen kaupunki, 2017). Seinäjoki tarjoaa nuorille mahdollisuuksia kansainvälistyä, mutta parantamisen varaakin on.

Millaisia mahdollisuuksia kansainvälisyydestä kiinnostunut TET-harjoittelija on omassa kontekstissaan havainnut?

Koulujen kautta mahdollisuuksia on ollut jonkun verran. Osa mahdollisuuksista avautuu tietyille oppilaille esimerkiksi kieliopintojen myötä, mutta enemmän voisi olla sellaisia kotikansainvälistymisen ”nojatuolimatkaajan” mahdollisuuksia, jotka koskettavat kaikkia, kuten vaikka katsomustyyppisessä oppiaineessa, nuori huomaa. Siinä kaikki saisivat maistiaisia koko koulupolkunsa ajan kansainvälisyydestä, kielistä ja kulttuureista.

Tällä hetkellä Seinäjoen kaupungin perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kansainvälistymisen strategia linjaa, että eri koulut toteuttavat kansainvälisyyttään omista lähtökohdistaan ja eri tavoin. TET-harjoittelijakin on huomannut, että tuttavan koulussa on ollut vielä enemmän mahdollisuuksia saada kansainvälisiä kokemuksia, ja aiemmin, kuin hänen omalla koulu-urallaan. Hieno, omakohtainenkokemus on kuitenkin jäänyt mieleen.

Yhdessä maailmalle – ja tänne

Nuoren omassa koulussa järjestettiin oppilasryhmien vastavuoroisia vierailuja kahden maan välillä. Vierailujen kustannukset katettiin keräämällä rahaa matkustamiseen yhdessä oppilasjoukon kanssa ja hakemalla rahoitusta Erasmus-ohjelmasta. Kummankin maan nuoret suunnittelivat ohjelmat maahansa saapuvalle oppilasjoukolle vuorotellen. Tähän osallistumisen mahdollisuus avattiin kaikille halukkaille, mutta vain pieni joukko osallistui tähän toimintaan.

Näin ollen toive, että kansainvälisyydestä tulisi asteittain vahvempi osa jokaisen elämän arkea koulussakin, jatkuu. Onhan maailma, johon kasvetaan, globaalisti verkottunut kokonaisuus, jossa jokainen tarvitsee ymmärrystä sen moninaisuudesta ja ansaitsee mahdollisuuksia menestyä myös kansainvälisenä toimijana. Näistä ajatuksista voit lukea lisää toisesta artikkelista, joka syntyi kansainvälisyyden hyötyjä pohtiessamme.

”Etelä-Pohjanmaa on yrittäjähenkistä. Tämä näkyi myös siinä, että esimerkiksi seitsemännellä luokalla keskusteltiin yrittämisestä, samaa voisi olla kansainvälisyydestä ja kansainvälisestä yrittämisestä.” Tällä

luotaisiinkin pohjaa yhä lisääntyvälle tarpeelle kansainvälisten osaajien houkuttelemisessa alueelle ja pysymisessä alueella. Kasvavat lapsemme olisivat pienestä pitäen avarakatseisempia toimimaan erilaisten ihmisten, kielten ja kulttuurien kanssa. Se on ehdottomasti veto- ja pitovoimaa parantava visio.

Ystävyyttä ymmärtämällä toisia, kriittisyyttä tarkastelemalla luuloja

”Seinäjoella pystytään kansainvälisyyttä kehittämään siten, että varhaiskasvatuksessa ja kouluissa pystyttäisiin mahdollistamaan kansainvälistyminen. Kansainvälistyminen kouluissa, perheissä ja harrastuksissa on tärkeää siksi, että on mahdollisimman avara kuva maailmasta ja kyky ymmärtää toista ihmistä ja hänen tapojaan.”

Tämä linkittyy ystävien merkitykseen. Kun lapset saavat kansainvälisiä kokemuksia aikaisemmin ja enemmän, on mahdollista välttyä ennakkoluulojen kehittymiseltä ja rakentaa ystävyyksiä taustoista riippumatta. Vastavuosoisesti tutkimukset nostavat maahanmuuttaneiden suomalaisten ystävien saamisen tärkeäksi väyläksi oppia nopeammin kieltä ja kulttuuria (esim. Karayilan ym. 2017).

TET-harjoittelija huomaa kotikansainvälistymisen merkityksen. ”Kun saisimme enemmän kokemuksia kansainvälisyydestä, olisi helpompi ystävystyä erilaisten ihmisten kanssa. Samalla meidän täytyy oppia suodatuskykyä, kriittistä tapaa ymmärtää, mikä on tyhmää ja mikä ei ole todennäköisesti totta. Tarvitaan ymmärrystä kysyä, keneltä tietty tieto tulee eikä pidä kaikkea ihan sokeasti uskoa. Näin on helpompi toimia oikein erilaisten ihmisten kanssa.”

Ovet ystävien maailmaan avautuvat maailmanlaajuisesti ennakkoluuloja purkamalla. Kun seinäjokinen nuori ymmärtää tämän näin hyvin, on todennäköistä, että maakunnastamme muodostuu tulevaisuudessa yhä houkuttelevampi paikka ja pääsemme oppimaan uusia asioita ympäri maailman myös täällä Seinäjoella.

Lue lisää verkkolehden artikkelista siitä, miksi nuoren mielestä kansainvälistyminen on tärkeää.

Maiju Kinossalo
asiantuntija, tutkija, kansainvälisen opetuksen palvelut
SeAMK

Kinossalo toimii SeAMKissa kotoutumisen asiantuntijana ja tekee kasvatustieteen väitöskirjaa. Hän tutkii elämäntarinallisen identiteetin rakentumista, kotoutumisen edistämisen ja osallisuutta parantavia käytänteitä sekä monikielisen lukutaidon kehittymistä. Kinossalo koordinoi kotoutumisen edistämisen hankkeita.

Lähteet:

Etelä-Pohjanmaan liitto (2019). ELINVOIMAA KANSAINVÄLISYYDESTÄ : Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelma. Elinvoimaa kansainvälisyydestä – Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelma päivitys 2019 (epliitto.fi) Viitattu 6.11.2023

Karayilan, S., Wallin, A., Harju-Autti, R. & Jari Eskola (2017). Kielitaito – avain moneen lukkoon

Maahanmuuttajien näkemyksiä kotoutumisen onnistumiseen vaikuttavista tekijöistä. Teoksessa n Eskola J., Mäenpää T. & Wallin A. (eds) Eläytymismenetelmä 2017 : Perusteema ja 11 muunnelmaa (pp. 171-195). Tampere: Tampere University Press. ISBN 978-952-03-0597-0. 2017. http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-0597-0

Seinäjoen kaupunki. (2017). Seinäjoen kaupungin kansainvälistämisen strategia perusopetuksen ja lukiokoulutuksen 2017|2022. Seinajoen_kaupungin_perusopetuksen_ja_lukiokoulutuksen_kansainvalistamisen_strategia_2017-2020.pdf (seinajoki.fi) Viitattu 6.11.2023

Tilastokeskus. Tiedote 31.3.2023 | Väestörakenne 2022. Vieraskielisten määrä kasvoi lähes 38 000 henkilöllä – Tilastokeskus (stat.fi) Viitattu 6.11.2023